

REVISORSEXAMEN

Del I

December 2025

© Revisorsinspektionen 2025

REVISORSEXAMEN

Allmänt

Datum:	1-2 december 2025
Skrivtid:	3 timmar för del I som består av två case
Krav för godkänt resultat:	90 poäng av 150 utan några särskilda krav på fördelningen av poäng på olika uppgifter

Regler

- Det är inte tillåtet att ha kontakt med någon person eller använda Internet, e-post eller liknande för att söka kontakt med någon annan person.
- Tillåtna hjälpmedel kommer att vara en särskilt utvecklad version av FAR Online som är anpassad till revisorsprovet. Vidare finns en **digital webbkalkylator**, papper och penna. Inget eget material kommer att vara tillåtet.

Följs inte reglerna kan Revisorsinspektionen avstå att rätta tentandens prov samt meddela tentandens handledare och arbetsgivare om det inträffade.

Utformning av svar

- Du lämnar alltid dina svar i egenskap av auktoriserad revisor.
- Svarstexten ska vara självständigt skriven och utformad så att den besvarar frågan på ett koncist sätt.
- Svarstexten ska inte enbart bestå av inklippt text eller hänvisningar till annan text, såsom lagar, råd, rekommendationer och liknande.
- Du ska ange motiveringar och hänvisningar samt visa uträkningar.
- Du ska markera eventuella citat med kursiv stil och ange källa.

Bedömning

Bedömningen av svar sker utifrån en svarsmall. Alternativa svar kan - beroende på motiveringar - också beaktas vid bedömningen.

Svar på varje uppgift - eller deluppgift - bedöms enligt följande princip i exempelvis en fråga omfattande fem poäng:

5 p – Mycket bra svar

4 p – Bra svar

3 p – Acceptabelt svar

2 p – Svar med vissa brister

1 p – Svar med stora brister

0 p - Uteblivet eller i grunden felaktigt svar

Uppgift 1	Naturens Skafferi AB	Poäng
	Deluppgift 1.1	5
	Deluppgift 1.2	6
	Deluppgift 1.3	5
Summa		16

Uppgift 2	SmartStudy Solutions AB (publ.)	Poäng
	Deluppgift 1.2	4
	Deluppgift 2.2	5
	Deluppgift 2.3	6
	Deluppgift 2.4	5
Summa		20

Lycka till!

Naturens Skafteri AB (16 poäng)

Bakgrund

Naturens skafteri AB är moderbolag i en större svensk koncern. Bolaget är privatägt. Samtliga bolag i koncernen specialiserar sig på olika aspekter av livsmedelsproduktion. Koncernen har som mål att skapa hållbara och hälsosamma livsmedelsprodukter som tillgodoser den växande efterfrågan på ekologiska och närproducerade varor.

Du är huvudansvarig revisor sedan fem år tillbaka. Moderbolaget och koncernen upprättar sin finansiella rapportering i enlighet med K3 och tillämpar kalenderår som räkenskapsår.

Den ekonomiska informationen för koncernen ser ut enligt följande:

Ekonomisk information (Mkr)	2024	2023	2022
Intäkter	2 411	2 259	1 879
Resultat före skatt	30,2	25,6	14,2
Summa tillgångar	1 520	1 203	1 265
Soliditet	56%	53%	50%
Medelantal anställda	527	580	472

Deluppgift 1.1 (5 p)

I samband med revisionens uppstart får revisionsteamet information om att det i början av räkenskapsåret skett ägarförändringar i moderbolaget. När revisionsteamet erhåller bolagets aktiebok noteras att denna är oförändrad sedan föregående år.

Uppgift

Redogör för

- vilka skyldigheter som finns avseende att föra aktiebok,
- syftet med en aktiebok,
- vilka skyldigheter som finns avseende att uppdatera aktiebok och vad det kan innebära om kraven inte efterlevs, samt
- vem som bär ansvaret för aktieboken.

Deluppgift 1.2 (6 p)

Moderbolaget har under året beslutat att börja placera överlikviditet i en värdepappersportfölj och har därför förvärvat aktier i olika noterade bolag. Alla förvärv är långsiktiga och ingår i bolagets totala "investeringsportfölj". Bolagets ekonomichef har meddelat att då strategin är att förvalta innehaven som en portfölj, önskar de också spegla detta i de finansiella rapporterna genom att tillämpa portföljvärdering. I samband med bokslutsgranskningen erhåller du bolagets specifikation över innehaven i portföljen. Denna specifikation utgör också bolagets underlag till värdering av innehaven per balansdagen.

Bokslutsspecifikation konto 1350 Ägarandelar i noterade bolag ("Investeringsportfölj") 31 december 2025			
Innehav	Ägarandel	Anskaffningsvärde	Marknadsvärde
Bolag 1 AB	16%	1 685 475	1 852 800
Bolag 2 AB	2,3%	2 205 897	1 958 063
Bolag 3 AB	0,5%	845 639	900 254
Bolag 4 AB	29%	3 589 012	5 568 203
Bolag 5 AB	13%	985 682	960 054
Total		9 311 705	11 239 374
Saldo konto 1350		9 311 705	
Avstämt			

Uppgift

Moderbolaget redovisar finansiella instrument enligt K3 kapitel 11 samt 4 kap 5 § 2 st Årsredovisningslagen (ÅRL).

Det har blivit dags för dig att granska bolagets värdering av innehaven i portföljen. Av bokslutsspecifikationen framgår att det bokförda värdet motsvarar anskaffningsvärdet och uppgår till 9 311 705 kr.

Redogör för om värderingen av innehaven har skett i enlighet med tillämpligt regelverk. Identifiera och kvantifiera eventuella fel i värderingen samt ange hur en korrekt värdering per balansdagen skulle se ut i moderbolaget.

Deluppgift 1.3 (5 p)

Bolaget utsattes nyligen för en cyberattack. Hackare använde phishing-e-post och skadlig programvara för att få tillgång till affärssystemet där de stal känsliga data och krypterade filer. Företagets IT-avdelning upptäckte attacken genom ovanlig nätverkstrafik och isolerade snabbt de infekterade systemen. En extern säkerhetsfirma anlätades för att hantera situationen och återställa systemen. Cyberattacken har inte orsakat bolaget någon väsentlig skada.

Uppgift

Redogör för hur du bör agera med avseende på cyberattacken samt ge förslag på två konkreta granskningsåtgärder utifrån din redogörelse.

SmartStudy Solutions AB (publ.) (20 poäng)

Bakgrund

SmartStudy Solutions AB utvecklar och tillhandahåller en plattform anpassad efter tillämplig läroplan med flera olika ämnen för digitalt studiestöd, både för användning hemma och i skolan. Bolaget är noterat på Nasdaq Stockholm och är moderbolag i en större koncern som organisatoriskt är uppdelad i tre affärsområden.

Du är huvudansvarig revisor sedan ett flertal år tillbaka. Koncernen upprättar sin finansiella rapportering i enlighet med IFRS. Bolagets räkenskapsår är kalenderår.

Den ekonomiska informationen för koncernen ser ut enligt följande:

Ekonomisk information (Mkr)	2024	2023	2022
Intäkter	1 050	980	860
Resultat före skatt	70	85	130
Summa tillgångar	1 950	1 910	1 860
Soliditet	43 %	41 %	38 %
Medelantal anställda	310	280	240

Deluppgift 2.1 (4 p)

Bolagets ekonomiansvarige har fått höra om en ny standard, IFRS 18, som kommer att ersätta IAS 1. Den ekonomiansvarige hör av sig till dig och undrar vad den nya standarden innebär och om, eller hur, den kommer att påverka bolaget. Koncernens resultaträkning för 2025 ser ut enligt följande:

Mkr		Kommentar
Nettoomsättning	1 100	
Kostnad för sålda varor och tjänster	- 360	
Bruttoresultat	740	
Försäljningskostnader	- 300	
Administrationskostnader	- 175	
Forsknings- och utvecklingskostnader	- 345	
Övriga rörelseintäkter	8	Avser licensintäkt från partnerskap.
		Varav 5 mkr avser reaförlust på avyttrade anläggningstillgångar och 8 mkr avser nettot av valutakursförluster på fordringar och skulder av rörelsekaraktär. Brutto uppgår valutakursvinster till 7 mkr och förluster till -15 mkr.
Övriga rörelsekostnader	- 13	
Rörelseresultat	- 85	
Finansiella intäkter	4	2 mkr avser ränteintäkter på cashpoolen och 2 mkr avser dröjsmålsränteintäkt från kundfordringar.

Finansiella kostnader	-	38	20 mkr avser räntekostnader på räntebärande skulder, 5 mkr avser dröjsmålsräntekostnad på leverantörsskulder och 13 mkr avser nettot av valutakursvinster och förluster på finansiella fordringar och skulder. Brutto uppgår valutakursvinster till 8 mkr och förluster till -21 mkr.
Resultat från andelar i intresseföretag		3	
Finansnetto	-	31	
Resultat före skatt	-	116	
Skatt		23	Skatteintäkt pga underskottsavdrag som aktiveras.
Årets resultat	-	93	

Uppgift

- Redogör för när den nya standarden förväntas träda i kraft och vad den innebär i stora drag genom att ange två förändringar som införs med IFRS 18.
- Baserat på informationen i koncernens resultaträkning, ge förslag på två poster i koncernens resultaträkning som påverkas i och med IFRS 18.

Deluppgift 2.2 (5 p)

Bolaget har vid flertalet tillfällen under räkenskapsåret varit sent med betalning av våra delfakturor avseende revisionsarvodet. Nu är även den senaste fakturan förfallen över 60 dagar trots flertalet påminnelser.

Uppgift

Redogör för vilka frågeställningar som aktualiseras med anledning av den obetalda fakturan.

Deluppgift 2.3 (6 p)

Väsentlighetsnivån för de finansiella rapporterna som helhet har i revisionen beräknats utifrån omsättningen och fastställts till 7 mkr. Arbetsväsentligheten har fastställts till 5 mkr. Under revisionens gång har revisionsteamet upptäckt ett antal fel i bolagets räkenskaper. Några av felen kommer att rättas av bolaget men flera av felen önskar bolaget ska förbli orättade. Följande fel har identifierats:

- Vid granskning av bolagets internt upparbetade immateriella tillgångar noteras att utgifter hänförliga till forskningsfasen felaktigt har aktiverats. Detaljgranskningen av de immateriella anläggningstillgångarna har baserats på ett statistiskt revisionsmässigt urval av olika utvecklingsprojekt där nedlagda utgifter och dess aktiverbarhet har granskats. Du bedömer att det rör sig om ett systematiskt fel och har skattat felet i hela populationen till 10 mkr i för höga aktiveringar av immateriella anläggningstillgångar under räkenskapsåret. Du kommunicerar detta med ekonomiansvarig och VD som kan tänka sig att rätta de faktiska felen som noterats avseende de stickprov som tagits. Däremot accepterar de inte resonemanget om skattning av felet till hela populationen. De faktiska felen i granskade stickprov uppgår till 2 mkr.

- Ett periodiseringsfel avseende licensintäkter har noterats. Felet avser licenser som intäktsförts i samband med fakturering men som borde ha periodiserats över avtalsperioden. Felet uppgår till 3 mkr i för högt redovisade intäkter och uppdagades i samband med detaljgranskning av väsentliga intäktsbokningar nära balansdagen. Ekonomiansvarig och VD håller med om din bedömning och kommer att rätta felet i de finansiella rapporterna.
- Bolaget redovisar 30 mkr som pågående utvecklingsarbeten avseende ett nytt AI-baserat system. Systemet har tagits i bruk och genererat intäkter under hela räkenskapsåret. Trots det redovisar bolaget utvecklingsarbetet som pågående utveckling i balansräkningen. Du bedömer att avskrivningar borde ha gjorts sedan systemet togs i bruk i början av året. Felet uppgår till 6 mkr i för låga avskrivningar och för högt redovisade immateriella anläggningstillgångar. Ekonomiansvarig och VD håller inte med om det med hänvisning till att systemet fortfarande håller på att utvecklas då uppdateringar och förbättringar konstant genomförs. De vill inte justera det bedömda felet i de finansiella rapporterna.
- Semesterlöneskulden är underskattad med 2,5 mkr till följd ett manuellt fel vid beräkningen. Du anser att ni har genomfört tillräckliga åtgärder för att kunna bedöma att risken för ytterligare fel är låg. Ekonomiansvarig och VD är överens kring din bedömning och kommer att rätta felet i de finansiella rapporterna.

Uppgift

Redogör för hur felen ska utvärderas och hur revisionen påverkas av de noterade felen.

Deluppgift 2.4 (5 p)

I koncernen finns en redovisad goodwill om 950 mkr. Bolaget genomför årligen en nedskrivningsprövning. Inför årsbokslutsgranskningen erhåller revisionsteamet bolagets nedskrivningsprövning som visar ett återvinningsvärde som överstiger det bokförda värdet med 353 mkr. Bolaget har således inte identifierat något nedskrivningsbehov och har inte heller redovisat någon nedskrivning.

Prognostiserade fria kassaflöden (Mkr)

Operativt kassaflöde	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Terminal år
	Faktiskt utfall	Prognos	Prognos	Prognos	Prognos	Prognos	Prognos	
Totala intäkter	1 188	1 250	1 350	1 460	1 590	1 720	1 910	1 910
-Rörelsekostnader	-1 273	-1 080	-1 200	-1 300	-1 400	-1 500	-1 650	-1 650
Justeringar:								
Resultat från andelar i intresseföretag	3	2	3	4	4	5	6	6
-Avskrivningar	-55	-60	-65	-70	-75	-80	-85	-85
=EBIT	-137	112	88	94	119	145	181	200
+/- Skatt	0	-23	-18	-19	-25	-30	-37	-41
=Resultat efter skatt	-137	89	70	75	94	115	144	159
+Återläggning avskrivningar	55	60	65	70	75	80	85	85
=Brutto operativt kassaflöde	-82	149	135	145	169	195	229	244
+/- Förändring i rörelsekapital	-20	-20	-25	-30	-35	-40	-50	-50
Investeringar i materiella och immateriella anläggningstillgångar	-55	-60	-65	-70	-75	-80	-85	-85
Investeringar i finansiella anläggningstillgångar	-5	-5	-5	-5	-5	-5	-5	-5
Totala investeringar i anläggningstillgångar	-60	-65	-70	-75	-80	-85	-90	-90
Fritt kassaflöde	-162	64	40	40	54	70	89	104
Rörelsemarginal (%)	-11,5%	9,0%	6,5%	6,4%	7,5%	8,4%	9,5%	10,5%
Försäljningstillväxt (%)		5,2%	8,0%	8,1%	8,9%	8,2%	11,0%	11,0%
Nettoinvesteringar i % av försäljning (%)	-5,1%	-5,2%	-5,2%	-5,1%	-5,0%	-4,9%	-4,7%	-4,7%
Period		0,5	1,5	2,5	3,5	4,5	4,5	4,5
Diskonterat nuvärde		61	35	32	40	48	60	1 026

	Prognos
WACC	9,0%
Långsiktig tillväxttakt	2,0%
	2025-12-31
Nuvärde av kassaflöden under prognosperioden	276
Nuvärde av kassaflöden, terminalår	1 026
Återvinningsvärde	1 303
Redovisat värde goodwill	950
Över- / undervärde	353

Uppgift

- Ge förslag på fyra relevanta och avskiljbara granskningsåtgärder för bolagets nedskrivningsprövning av goodwill.
- Ge exempel på tre relevanta frågor/observationer som du vill diskutera med företagsledningen utifrån erhållet nedskrivningstest.